

Kirkko keskellämme -

Hyrynsalmen seurakunnan strategia

vuoteen 2025

KIRKKO KESKELLÄMME Hyrynsalmen seurakunnan strategia vuoteen 2025

SISÄLTÖ

JOHDANTO

1. STRATEGIAN LÄHTÖKOHDAT

- Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategia vuoteen 2020
- Suomen evankelis-luterilaisen kirkon maaseutustrategia
- Seurakuntarakennetyöryhmän mietintö
- Hyrynsalmen seurakunnan strategia osana kirkon strategiaa
- Seurakuntayhteistyöselvitykset
- Strategiatyöskentely

2. STRATEGIAN TEOLOGISET PERUSTELUT

- missio kirkkolainsäädännössä

3. STRATEGIAN TAUSTA

- Seurakunnan luonnehdinta
- Väestö
- Jäsenmäärän kehittyminen
- Ikärakenne
- Talous, kiinteistöt, ympäristö
- Henkilöstö

4. STRATEGIA VUOTEEN 2025

- Missio
- Visio
- Arvot
- Strategiset suuntaviivat vuoteen 2025
- Seuranta

Periaatteista käytäntöön:

Työntekijöiden ja luottamushenkilöiden sitoutuminen

Aikataulu strategian toteuttamiseksi

Liite 1

JOHDANTO

Milläs minä pääsen taivaaseen on vanha lastenlaulu. Se on hyvin strateginen, koska se käy läpi monia keinoja päästä taivaaseen: pyörä, auto, lentokone, laiva, hevonen ja usko. Kirkko keskellämme – Hyrynsalmen seurakunnan strategia vuoteen 2025 keksii sekin keinoja, joiden avulla seurakuntamme pääsee tulevaisuuteen – ja taivaaseen.

Strategiamme liittyy Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategiaan 2020, joka julkaistiin vuonna 2014. Väestön ikääntyminen, jatkuva muuttoliike, eroamisherkkyyden kasvaminen kirkosta, taloudellinen epävarmuus sekä kuntaliitokset vaikuttavat siihen, että tulevaisuuden pohtiminen on tärkeää.

Strategia on seurakunnan keino luoda omia suuntaviivoja tulevaisuutta varten. Hyvä on myös palata perustehtävään: Mitä tarkoitusta varten seurakunta on olemassa ja toimii?

1. STRATEGIAN LÄHTÖKOHDAT

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategia vuoteen 2020

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategiaa uudisti työryhmä, jonka tehtävä päättyi joulukuussa 2013. Kirkkohallitus hyväksyi helmikuussa 2014 strategian ”Kohtaamisen kirkko, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon toiminnan suunta vuoteen 2020”.

Kirkon perustehtävä (missio) on strategian mukaan:

Kirkko kutsuu ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaisee välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.

Strategia näkee kirkon vuonna 2020 (visio):

Vuonna 2020 seurakunnan jäsen kokee uskon Jumalaan voimavarana, ja yhä useampi pitää yhteyttä kirkkoon merkittävänä. Seurakunta on luottamuksen yhteisö, joka tuo erilaiset ihmiset yhteen, ja kirkon sanoma kuuluu ja vaikuttaa kaikkialla.

Kirkon arvot ovat:

Usko – Yhteys armolliseen Jumalaan on kristityn elämän kestävä perusta.

Toivo – Jeesuksen lupaus tulevaisuudesta tuo toivon.

Rakkaus – Pyhä Henki rohkaisee meitä rakastamaan toisiamme.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon maaseutustrategia

Kirkkohallitus asetti Kirkon maaseututoimikunnan, joka jätti maaliskuussa 2008 raportin: ” Kirkon läsnäolo maaseudulla – Kirkon maaseutustrategia 2008”.

Kirkkohallitus hyväksyi asiakirjan huhtikuussa 2008. Tämän jälkeen ei ole tullut samankaltaista maaseutustrategiaa, mutta kirkon maaseutulinjaus ”Lähiseurakunta – maaseudun henki ja elämä” 2015 päivittää kirkon toiminnan tavoitteita maaseudulla kirkon yhteisten strategioiden suunnassa, nostaa esille ajankohtaisia haasteita ja kehitysnäkymiä sekä kannustaa seurakuntia pohtimaan ja toteuttamaan sekä uusia että perinteestä ammentavia toimintatapoja maaseudulla. Maaseutulinjaus on huomioitu myöhemmin tässä strategiassa.

Maaseutustrategian mukaan kirkon tehtävä (missio) maaseudulla on:

Kirkko elää maaseudun ihmisissä ja heidän rinnallaan elämän iloissa ja suruissa, arjessa ja pyhässä. Jumalan läsnäolon yhteisönä kirkko on läsnä koko suomalaisessa todellisuudessa. Jumalan läsnäolo elämässä antaa uuden ulottuvuuden, joka avaa väyliä toivolle, luottamukselle ja keskinäiselle rakkaudelle.

Kirkon tavoite (visio) maaseudulla:

- *Kirkko haluaa, että maaseutu on hyvä ja elinvoimainen paikka asua nykyisille ihmisille ja tuleville sukupolville.
- *Kirkko haluaa, että maaseudulla asuvat ihmiset eivät syrjäydy palvelujen tason, etäisyyksien, koulutus- ja kulttuuritarjonnan tai tulojen alhaisuuden vuoksi.
- *Kirkko haluaa luonnon säilyvän mahdollisimman paljon omilla ehdoillaan ihmisen hoitamana.
- *Kirkko haluaa suomalaisen maaseudun tuottavan ihmisille myös tulevien sukupolvien aikana ravintoa, toimeentuloa ja sielunlepoa.
- *Kirkko haluaa, että jokamiehen oikeudet säilyvät maaseudulla.
- *Kirkko haluaa, että maaseutua kehitetään pitkäjänteisesti maaseudun asukkaiden ja koko kansan ehdoilla tulevat sukupolvet huomioon ottaen.
- *Kirkko haluaa, että maaseudun menneisyys näkyy ja on voiman lähteenä tuleville sukupolville.

Kirkon arvot ovat maaseutustrategian mukaan:

- *Jokainen ihminen on arvokas Jumalan kuvana.
- *Ihmiset kantavat vastuuta toinen toisistaan.
- *Työn tekeminen ja ponnistelu kuuluvat ihmisten kutsumukseen.

*Maaseudulla sekä maaseudun ja kaupungin välisissä suhteissa pyritään sosiaaliseen ja taloudelliseen oikeudenmukaisuuteen.

*Luomakunnalla on luovuttamaton arvo, ja sitä tulee viljellä ja varjella.

*Uskomme ja elämme niin kuin opetamme.

Maaseutustrategian keskiössä ovat maaseudun ja sen ihmisten olosuhteet: elinkeinojen muutos ja työttömyys, rakennemuutos, pitkät välimatkat, luonto ja hiljaisuus, kristillisen kulttuurin ja seurakunnan keskeisyys. Maaseutustrategian mukaan kirkolla on mahdollisuus puhua maaseudun ihmisten puolesta. Seurakunnan ja sen työntekijöiden on kannettava huolta maaseudun hyvinvoinnista ja elinoloista kunnan ja eri järjestöjen avulla.

Seurakuntarakennetyöryhmän mietintö

Kirkkohallituksen seurakuntarakennetyöryhmä julkaisi loppumietintönsä ”Muuttuvien yhteisöjen kirkko” joulukuussa 2007. Seurakuntarakenteeseen kohdistui silloin muutospaineita. Paras-hanke, joka velvoitti kunnallisten sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamista, vaikutti Suomen kuntarakenteeseen. Kuntien määrä alkoi vähetä siitä lähtien. Kuntaliitokset vaikuttavat taas seurakuntien määrään: Kirkkolaissa lukee, että seurakunnan tulee kuulua siihen kuntaan, jonka alueella se sijaitsee.

Muutospaineet seurakunnissa johtuivat muuttoliikkeestä ja luonnollisen väestönkehityksen muuttumisesta negatiiviseksi, jonka seurauksena väestötappio tuli todeksi entistä enemmän ja resurssit alkoivat heiketä. Paras-hanke, kirkkohallituksen toimenpiteet mm. harkinnanvaraisten avustusten jakamisperusteiden muuttamiseksi sekä seurakuntarakennetyöryhmän mietintö suosituksineen rasittivat seurakuntia: Jotkut joutuivat pakkoliitosten osapuoliksi.

Kainuuta Paras-laki ei koskettanut, koska täällä alkoi maakuntahallintokokeilu 2005, joka kesti vuoteen 2012. Se perustui eduskunnan säätämään Kainuun hallintokokeilulakiin vuodelta 2003. Kyseessä oli itsenäisyyden ajan laajin ja pitkäkestoisin itsehallintokokeilu Ahvenanmaan itsehallinnon ohella. Maakuntapäätäjät valittiin vaaleilla. Kunnan sosiaali- ja terveyspalvelujen ohella päätöksenteon piiriin kuului sosiaalitoimi, keskiasteen koulutus sekä valtion tie- ja kehittämishankkeet. Kokeilu päättyi 2012, koska yksimielisyyteen jatkosta ei päästy, mikä oli valtiovallan asetta ehtona.

Tämän jälkeen Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä on jatkanut maakunnallista yhteistyötä. On myös yritetty sekä kunta- että soteuudistusta, mutta molemmat ovat kaatuneet, viimeksi 2018. Viime vuosien suurin haaste on ollut väestön ikääntyminen ja sen myötä palvelutarpeen raju kasvu ja samaan aikaan

sattuneet valtionosuuksien leikkaukset. Väestön ikääntyminen ei hellitä tulevaisuudessakaan.

Seurakunnan on syytä seurata Hyrynsalmen kunnan tilaa sekä ratkaisuja ja tarvittaessa on hyvä osallistua kansalaiskeskusteluun. Seurakuntajaon tulee noudattaa kuntajakoa siten, että kukin kunta on kokonaisuudessaan saman seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella. KL 3:3

Hyrynsalmen seurakunnan strategia osana kirkon strategiaa

Kirkkohallitus antoi jo vuonna 2006 yleiskirjeessään tehtäväksi monivuotisen toimintasuunnitelman laatimisen seurakunnille. Tavoitteeksi annettiin silloin vuodet 2015 ja 2025. Hyrynsalmen seurakunnassa ei kuitenkaan syntynyt strategiaa. Vuonna 2018 toimitettu piispantarkastus antoi yhdeksi tehtäväksi strategian laatimisen. Nyt tehty strategia ulottuu vuoteen 2025 ja liittyy ajatuksiltaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon strategiaan ”Kohtaamisen kirkko”.

Seurakunnalla on ollut vahva sija hyrynsalmelaisten ihmisten elämässä alusta alkaen. Yhä vahvemmin seurakunta saa näkyä myös seurakuntalaisten ja paikkakunnalla vierailevien arjessa. Seurakunnan tulee ottaa kantaa yhteiskunnallisesti ja luoda läheisemmät suhteet kunnallishallintoon. Kansalaisjärjestöjen tuntemus on eduksi. Seurakunta on kuitenkin ensisijaisesti hengellinen yhteisö, jonka tehtävänä on hoitaa Kristuksen antamaa sanan ja sakramenttien virkaa.

Koska Hyrynsalmi on luonteeltaan maalaiskunta, on luontevaa ottaa huomioon kirkon maaseutustrategia ”Kirkon läsnäolo maaseudulla” sekä kirkon maaseutulinjaukset ”Lähiseurakunta – maaseudun henki ja elämä”. Myös Hyrynsalmella muuttoliike on kulkenut kyliltä kohti kirkonkylää, jonkin verran myös kaupunkeihin. Kirkonkylään muuttavat eläkeläiset palvelujen takia. Hyrynsalmi on oletettavasti perustuotantoaluetta tulevaisuudessakin, joten osa kylistä voi pysyä elinvoimaisina. Koska seurakunnan tavoitteena on olla läsnä kylissä, siihen sopivia tilaisuuksia ovat mm. kotikäynnit, kinkerit, seurat, Kauneimmat joululaulut ja kevättylvön siunaaminen. Seurakunta tukee kylillä asuvien hengellistä elämää ja henkistä hyvinvointia.

Seurakuntayhteistyöselvitykset

Paras-hanke jäi siis Kainuussa väliin 2005 alkaneen maakuntahallintokokeilun takia. Sen sijaan seurakunnat lähtivät sekä oma-aloitteisesti että tuomiokapitulin määräyksestä pohtimaan yhteistyön mahdollisuuksia.

Jo vuonna 2001 oli Kajaanin rovastikunnassa yhteistyö- ja kehittämisprojekti, johon kirkkohallitus myönsi määrärahaa. Sen tavoitteena olivat toiminnalliset ja rakenteelliset uudistukset. Samantapaisia selvityksiä oli tämän jälkeen muutaman vuoden välein. Lokakuussa 2004 Kajaanin rovastikunnan yhteistyön johtokunnassa laadittiin sopimus yhteistyöstä Kajaanin rovastikunnan alueella. Marraskuussa 2006 vietettiin suunnitteluiltaa, jossa Hyrynsalmen, Paltamon, Puolangan, Ristijärven ja Vaalan seurakunnat olivat mukana. Joulukuussa 2006 kirkkoneuvostossa tehtiin päätös, että Hyrynsalmen seurakunta on avoin yhteistyön kehittämiseksi Ristijärven seurakunnan kanssa, mutta ei vielä valmis seurakuntarakennemuutoksiin. Saman vuoden toukokuussa Ristijärven seurakunnan kirkkoherra oli tehnyt aloitteen lähiseurakuntien eli Hyrynsalmen, Ristijärven, Puolangan, Paltamon ja Suomussalmen kappeliseurakuntahankkeesta, joka kestäisi 4 vuotta. Hyrynsalmi oli silloin myönteinen jopa yhtä, yhteistä seurakuntaa kohtaan, jonka osina olisivat olleet mainitut kappeliseurakunnat, mutta perääntyi vuoden lopussa. Marraskuussa 2008 Hyrynsalmen kirkkovaltuutettu, entinen kunnanjohtaja, teki aloitteen Hyrynsalmen ja Suomussalmen seurakuntien liitoksesta perustelunaan seurakunnan taloudellinen tila. Tämäkään aloite ei edennyt toimeksi asti.

Kajaanin rovastikunnan seurakunnat aloittivat neuvottelut seurakuntayhtymää varten marraskuussa 2017 pastori-konsultti Raimo Turusen johdolla. Aloite tuli lääninrovastin kautta tuomiokapitulilta. Seurakuntayhtymä oli Kuopion hiippakunnan antama hallintomalli ja muut hiippakunnan seurakunnat olivat jo mukana jossakin seurakuntayhtymässä. Tavoitteena oli turvata seurakuntatoiminnan ja -talouden tila Kainuussa. Rovastikunnan seurakuntien päätös 2018 keväällä oli kuitenkin seurakuntayhtymän torjuva. Vaikka seurakuntayhtymää ei syntynyt, antoivat sitä varten tehdyt selvitykset kuitenkin arvokasta tietoa seurakunnille. Erityisesti valmiiksi tehty seurakuntayhtymäselvitys on erittäin perusteellinen tutkimus mukana olleiden seurakuntien tilasta. Saatua tietoa on hyödynnetty myös tässä strategiassa.

Syksyllä 2018 Hyrynsalmen seurakunnassa toimitettiin piispantarkastus ja yhdeksi kehitystehtäväksi tuli yhteistyön kehittäminen Ylä-Kainuun seurakuntien eli Hyrynsalmen, Puolangan ja Suomussalmen kanssa. Pastori-konsultti Panu Pohjolainen on johtanut tapaamisia ja ne ovat olleet yhteistyöhön innostavia. Tähän mennessä on sovittu yhteistoiminnasta kasvatuksen työalojen, musiikkityön, taloudenhoidon ja kirkkoherranviraston osalta, kesällä on yhteinen rippikoulujakso. Keskustelut jatkuvat tulevan vuoden aikana. Vuoteen 2022 mennessä Hyrynsalmen seurakunnan virastotyö on osa Kuopion keskusrekisteriä.

Strategiatyöskentely

Piispantarkastuksessa syksyllä 2018 seurakunta sai tehtäväksi laatia strategian.

Kirkkoherra pyysi syyskuussa 2018 johtavilta luottamushenkilöiltä ja työntekijöiltä toimintaympäristöanalyysiä kunkin omaa työalaa mukaillen. Strategisen pohdinnan alku oli siinä. Luottamushenkilöiden ja työntekijöiden yhteinen iltapäivä oli helmikuussa. Silloin puhuttiin toiminnan nykytilasta. Jokainen työntekijä sai kertoa omasta työalastaan. Huhtikuussa kirkkovaltuusto ja työyhteisö pohtivat yhdessä seurakunnan tilaa nelikenttäanalyysin kautta. Sen tulokset ovat liitteessä 1. Vahvuuksiksi nähtiin säilynyt kristillinen perinne, kunnan ja seurakunnan yhteistyö sekä keskeinen sijainti. Uhkaksi koettiin väestön väheneminen, työikäisten aikuisten tavoittaminen ja arvojen kapeutuminen. Löydetyistä näkökohdista rakennettiin arvot.

Toukokuussa kirkkoneuvoston kokouksessa palattiin nelikenttäanalyysiin, arvoihin ja kirkkoherran esitykseen visioksi. Siitä keskusteltiin ja visioksi muotoutui lause: Hyrynsalmen seurakunta elää kristillistä uskoa todeksi nykyajan hengessä ja haluaa kohdata lähimmäisensä avoimuudella ja kunnioituksella. Elokuussa kirkkoherra lähetti kirkkoneuvostolle arvot ja toivoi vastausta siihen, mitä arvot tarkoittavat käytännössä. Käsittely jatkui kirkkoneuvoston kokouksessa, sitten työntekijäpalaverissa ja taas uudelleen strategiatyöryhmän ja työntekijöiden yhteisessä iltapäivässä. Silloin muokattiin kirkkoherran esitystä strategiseksi suuntaviivoiksi ja niitä pohdittiin ryhmissä.

Kirkkoneuvosto oli valinnut strategiatyöryhmän syyskuun alussa. Siihen kuului johtoryhmä eli kirkkoherra Pirkko Hänninen ja talouspäällikkö Tuula Kivijärvi, kirkkovaltuuston puheenjohtaja Liisa Keränen, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Raija Kemppainen, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Pertti Heikkinen sekä Juha Hankkila kirkkovaltuustosta ja Leo Oikarinen kirkkoneuvostosta. Puheenjohtajana toimi kirkkoherra, joka huolehti strategian kirjoitusasusta ja teologiasta. Lääninrovasti Hannes Seppänen, talouspäällikkö Tuula Kivijärvi, toimistosihteeri Tuula Kemppainen sekä kunnanvaltuuston puheenjohtaja Tapani Kemppainen auttoivat taustatietojen kartoittamisessa.

Kirkkoneuvosto hyväksyi strategian rakenteen marraskuun alussa, jolloin myös työntekijät saivat sen tarkasteltavaksi. Marraskuun lopussa strategiatyöryhmä yhdessä työntekijöiden kanssa loi puuttuvat osat ja ryhmissä suunniteltiin aikataulu strategian toteutumiseksi. Joulukuussa strategiatyöryhmä tarkasti koko strategian ja jätti sen kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto 10.12.2019 hyväksyi strategian ja 17.12.2019 se vahvistettiin kirkkovaltuustossa, jonka jälkeen strategia lähetettiin Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin käsiteltäväksi. Tammikuussa 2020 on seurakuntailta strategiasta ja myös kinkereiden aiheena on strategia. Yhtenäiskoulu on pyytänyt esittelemään strategian yläkoululaisille. Strategian osasia on esillä myös eläkeläisten kerhossa ja laitoshartauksissa. Strategiatyöryhmä kokoontuu vuosittain lokakuussa.

2. STRATEGIAN TEOLOGISET PERUSTELUT

Missio on strategian keskeinen käsite, käännetty sanoilla seurakunnan perustehtävä. Missio tulee latinasta ja tarkoittaa lähettämistä, lähetystyötä. Vaikka strategiassa on kyse seurakunnan strategiasta, joka peilaa kirkon strategiaa, on missiossa silti kyse ensi sijaisesti Jumalasta, Jumalan missiosta, Hän lähettää. Jumala toimii niin, jotta Hän mission kautta pelastaa maailman. Hän, Luoja, lähetti Poikansa Jeesuksen Kristuksen maailman Vapahtajaksi. Sitten Isä ja Poika lähettivät Pyhän Henkensä. Pyhä Henki muodosti kirkon lahjoittamansa uskon kautta. Usko Vapahtajaan palautti yhteyden syntiin langenneen ihmisen ja pyhän, kolmiyhteisen Jumalan välille.

Koska missiossa on ensi sijassa kyse Jumalasta, ottaa missio huomioon Jumalan yleisen ilmoituksen kaikkialla luomakunnassa. Jumalan yleinen ilmoitus tarkoittaa sitä, että Jumala kohtaa meidät luonnossa, elämämme kohtaloissa ja kansojen vaiheissa, ja hän puhuu omassatunnossamme. Niiden, jotka toteuttavat missiota, tulee siten tuntea kansalliset ja uskonnolliset perinteet, koska niihin on kätkeyty näkymättömiä polkuja Jeesusta Kristusta kohti. Siksi Kirkko keskellämme -strategiassa 2025 palataan seurakunnan historiaan aina sen vakinaisesta asuttamisesta lähtien ja huomioidaan maaseutumainen kunta ja sen erilaiset asukkaat. Tämä muistuttaa siitä, kuinka kristillinen elämä on mukautunut kainuulaiseen ja nimenomaan hyrynsalmelaiseen henkeen ja erikoislaatuun. Se mikä on ollut ennen, ei siis ole joutunut hukkaan, vaan se on ollut perustana luterilaisen seurakunnan syntymiselle Hyrynsalmella. Seurakunta on syntyessään ottanut ja ottaa yhä mukaansa sellaisia oman kansansa tottumuksia, perinteitä, taiteita ja taitoja, jotka voivat lisätä Luojan kunniaa, tuoda esiin Kristuksen armotyötä ja olla avuksi kristillisen rakkauden toteuttamisessa.

Seurakunta on luonteeltaan pelastuksen yhteisö eli Jumala käyttää seurakuntaa pelastaakseen maailman. Seurakunnalla on pelastuksenvälineinä evankeliumi, sen puhdas julistaminen ja sakramentit eli kaste ja ehtoollinen, niiden oikea toimittaminen. Niiden varaan perustuu seurakunnan missio, koska armonvälineet synnyttävät uskon ja pitävät sen voimassa. Siksi kristillinen seurakunta on aina myös missionaarinen eli lähetysseurakunta. Jeesus sanoo:

”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.” Matt. 28: 18-20.

Seurakunnan tehtävä on kutsua ihmisiä kääntymykseen, ottamaan vastaan kaste ja ehtoollinen ja osallistumaan toimintaan. Olennainen osa seurakuntaa ovat sen jäsenet,

joille kuuluu yleinen ja yhteinen pappeus. Sen mukaan kaikki seurakunnan kastetut jäsenet eli ihan jokainen on kutsuttu todistamaan Kristuksesta sanoin ja teoin. Strategiakin on tarkoitettu kaikille niin, että he ovat sen toteuttajia, eivät sen kohteita. Silti Jumala itse Pyhän Henkensä kautta synnyttää uskon. Augsburgin tunnustuksessa todetaan:

”Sanassa ja sakramentissa, niitä ikään kuin välikappaleena käyttäen, lahjoitetaan Pyhä Henki, joka niissä, jotka kuulevat evankeliumin, vaikuttaa uskon – missä ja milloin Jumala sen hyväksi näkee.”

Missio on siis kaikki se elämä, jonka Pyhä Henki synnyttää seurakunnassa. Se on myös kristillisen rakkauden toteuttamista. Seurakunta on rakkauden yhteisö, jonka pyrkimyksenä on sovinto, rauha ja oikeudenmukaisuus luottamuksessa siihen, että Jumala purkaa esteet ja erottavat rajat. Näin hän luo itselleen oman kansan, Jumalan kansan, seurakunnan. Tämä rakkauden yhteisö toteuttaa rakkauden palvelua eli diakoniaa köyhyyden, sairauksien ja syrjinnän poistamiseksi, jolloin se on Jumalan läsnäolon merkki maailmassa.

Kaste kutsuu taisteluihin
rakkauden rintamaan,
Herran kanssa kärsimäänkin,
kunnes viha voitetaan. virsi 442

Nimenomaan rakkauden toteuttamisessa tulee esiin se, että vaikka seurakunta on kokonaisuudessaan missiota, sillä on myös hengellinen visio, siis jokin, joka se ei vielä ole, mutta joksi se haluaa tulevaisuudessa. Rakkauden yhteisö kilvoittelee, jotta synty ja sen ilmentymät eivät tulisi enää ilmi. Jumalan kansa on Jumalan kansa juuri siksi, että Jumala tuhoaa syntiä sen elämässä Poikansa sovitustyön kautta. Näin edessämme on iankaikkinen elämä Jumalan valtakunnassa, Ilm. 7: 14-17:

”Nämä ovat päässeet suuresta ahdingosta.
He ovat pesseet vaatteensa
ja valkaisseet ne Karitsan veressä.
Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä
ja palvelevat häntä hänen pyhäkössään
päivin ja öin,
ja hän, joka istuu valtaistuimella,
on levittänyt telttansa heidän ylleen.
Nälkä ei heitä enää vaivaa, ei jano,
enää ei heitä polta aurinko
eikä paahtava helle.
Karitsa, joka on valtaistuimen edessä,

kaitsee heitä
ja vie heidät elämän veden lähteille,
ja Jumala pyyhkii heidän silmistään
kaikki kyyneleet.”

MISSIO KIRKKOLAINSÄÄDÄNNÖSSÄ

Missio esiintyy myös kirkkolainsäädännössä sisältönsä osalta. Kirkon tehtävä on:

Tunnustuksensa mukaisesti kirkko julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramentteja sekä toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi KL 1:2.

Lisäksi siellä kerrotaan erikseen seurakunnan tehtävistä:

Toteuttaakseen kirkon tehtävää seurakunta huolehtii jumalanpalvelusten pitämisestä, kasteen ja ehtoollisen toimittamisesta sekä muista kirkollisista toimituksista, kristillisestä kasvatuksesta ja opetuksesta, sielunhoidosta, diakoniasta ja lähetystyöstä sekä muista kristilliseen sanomaan perustuvista julistus- ja palvelutehtävistä. KL 4:1

Sekä kirkon tehtävä että seurakunnan tehtävät ovat osa kirkkolakia. Kirkkolaki on valtionhallinnon määrittämä eli kirkolliskokous on ehdottanut sitä ja eduskunta on sen hyväksynyt. Kirkkojärjestys sen sijaan on kirkolliskokouksen hyväksymä ja se puhuu tunnustuksesta, ei tehtävästä sinänsä:

Suomen evankelis-luterilainen kirkko tunnustaa sitä kristillistä uskoa, joka perustuu Jumalan pyhään sanaan, Vanhan ja Uuden testamentin profeetallisiin ja apostolisiin kirjoihin, ja joka on ilmaistu kolmessa vanhan kirkon uskontunnustuksessa sekä muuttamattomassa Augsburgin tunnustuksessa ja muissa luterilaisen kirkon Yksimielisyyden kirjaan otetuissa tunnustuskirjoissa. Kirkko pitää korkeimpana ohjeenaan sitä tunnustuskirjojen periaatetta, että kaikkea oppia kirkossa on tutkittava ja arvioitava Jumalan pyhän sanan mukaan.

3. STRATEGIAN TAUSTA

Seurakunnan luonnehdinta

Hyrynsalmen alue asutettiin vakinaisesti 1550-luvulla kuningas Kustaa Vaasan määräyksestä ja Suomen käskynhaltijan Kustaa Fincken toimesta ja niin seudulle siirtyi savolaisia uudisasukkaita. Venäläiset tuhosivat asutuksen 1570- ja 1580-

luvuilla. Alue asutettiin uudelleen 1595 Täyssinän rauhan jälkeen, kun Hyrynsalmi siirtyi Ruotsin alaisuuteen.

Hyrynsalmi kuului ensin hyvin laajaan vuonna 1477 perustettuun Limingan kirkkopitäjään. Vuonna 1559 Limingasta erotettiin Kainuun alue ja siitä muodostettiin Oulujärven erämaaseurakunta, jonka vastuulla oli Oulujärven itäpuolen hengellinen elämä ja kirkollinen järjestys. Asutuksen tuhouduttua sodissa ja uusien asukkaiden muutettua, Kainuun emäseurakunta perustettiin uudelleen 1599 Paltamo -nimisenä. Hyrynsalmen seurakunta itsenäistyi Paltamon emäseurakunnasta 1786 ja aloitti kirkkoherrakuntana Johan Snellmanin johdolla. Samana vuonna otettiin käyttöön Hyrynsalmen kirkko. Hyrynsalmen seurakuntaan kuului myös Ristijärven, Suomussalmen ja Puolangan alueet ja niistä tuli Hyrynsalmen seurakunnan kappeliseurakuntia. Ne erosivat Hyrynsalmen emäseurakunnasta itsenäisiksi seurakunniksi vasta 1800-luvun jälkipuoliskolla.

Hyrynsalmen seurakunta kuuluu nyt Kuopion hiippakuntaan ja Kajaanin rovastikuntaan. Perinteisen herätysliikkeen, herännäisyyden, vaikutus tuntuu seurakunnassa edelleen. Säännöllistä toimintaa on myös Kansanlähetyksellä. Jonkin verran vaikuttaa elämäntavoissa paikallinen, sotien jälkeinen herätys, ns. härkösläisyys. Hyrynsalmella toimii lisäksi vanhimmistojohtoinen helluntaiseurakunta. Alueellisesti Hyrynsalmi kuuluu Kajaanin ortodoksiseurakunnan yhteyteen. Lähellä kunnan rajaa Suomussalmen puolella on Jehovan todistajien valtakunnansali.

Väestö: Jäsenmäärän kehittyminen

Hyrynsalmen seurakunnan jäsenmäärä on ollut tasaisesti laskeva 1960-luvulta alkaen. Syynä on ollut muuttotappio, sitten luonnollinen väestönkasvu on kääntynyt negatiiviseksi: Hautaan siunaamisia on nykyään 5-6 kertaa enemmän kuin kasteita. Kirkosta eroamisia on muutama vuodessa. Seurakunnan jäsenmäärä oli 31.12.2018 yhteensä 1976 henkeä. Vuonna 2018 kirkkoon kuului 86,40 % Hyrynsalmen kunnan väkiluvusta ja 78,55 % Kajaanin rovastikunnasta. Kuopion hiippakunnassa kirkkoon kuului 74,47 % ja koko maassa 69,70 % väestöstä.

Taulukko: Seurakunnan väkiluvun kehitys 2014–2018 (31.12.)

2014	2015	2016	2017	2018
2210	2150	2121	2027	1976

Taulukko: Kirkkoon kuuluvia % kunnan väkiluvusta 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018
88,9%	88,6%	88%	87,15%	86,40%

Taulukko: Kirkosta eroamisen ja kirkkoon liittymisen erotus 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018
-19	-10	-6	-6	-20

Taulukko: Luonnollinen väestönkehitys 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018
-26	-23	-14	-47	-25

Väestöennusteen mukaan Hyrynsalmen kunnan väkiluku tulee olemaan noin 1581 henkeä vuonna 2025. Kun väkiluku oli vuoden 2018 alussa 2286 henkeä, edellyttäisi väkiluvun pysyminen voimakasta muuttoliikettä kuntaan. Jos entisenlainen jäsenkehitys jatkuu, on seurakunnan jäsenmäärä vuonna 2025 noin 1343 henkeä. Kunnan asukkaista jäseniä olisi tällöin 85,0 %.

Tulevaisuus näyttää, palaavatko täältä pois muuttaneet takaisin, missä määrin työperäinen muutto on mahdollista, syntykö ilmastopakolaisuutta tai muuta maahanmuuttoa Hyrynsalmelle. Tällä hetkellä on mahdollista vaikuttaa siihen, että jäsenyys koetaan mielekkääksi, kuullaan toiveet seurakuntaa kohtaan ja otetaan vakavasti kirkosta eroamisen syyt. On hyvä pohtia, miten huomioidaan seurakuntaan muuttaneet ja seurakuntaan liittyneet.

Väestön ikärakenne

Seurakuntatoiminnan painopisteisiin ja toiminnan suunnitteluun vaikuttaa jäsenten ikä.

Taulukko: Jäsenet % ikäryhmittäin Hyrynsalmi/Väestö koko maa vuonna 2018

	Hyrynsalmi	Koko maa
-14	9,5	16
15-64	48,11	62,2
65-84	37,10	19,2
85-	5,27	2,7

Hyrynsalmella on väkilukuun nähden matala syntyvyys, mikä näkyy alle 14-vuotiaiden suhteellisessa osuudessa: Heitä on neljä kertaa vähemmän kuin yli 65-vuotiaita. Lapsille on kuitenkin runsaasti viikkotoimintaa. Nuoret muuttavat pois lukio-opintojen ja ammatillisten opintojen takia. Koska työpaikkoja ei juurikaan ole, heistä harvat palaavat enää pysyvästi Hyrynsalmelle. Lasten ja nuorten kautta syntyy luonteva yhteys perheisiin ja työikäisiin. Heidän ikäluokkansa pienentyessä on hyvä

tiivistää yhteistyötä Ylä-Kainuun seurakuntien kanssa, jotta toimintojen monipuolisuus voi säilyä.

Eläkeläisiä sen sijaan on suhteellisesti paljon ja siksi heille sopivaa toimintaa on oltava runsaasti. Heidän joukossaan on myös monia erilaisia seurakunnan vapaaehtoisia toimijoita. Osa heistä tarvitsee seurakuntayhteyttä kotona ja se on huomioitu laitos- ja kotikäynnein. On tärkeää, että myös ne iäkkäät huomataan, jotka eivät ole vielä kertoneet seurakuntaan liittyvistä toiveistaan.

Talous, kiinteistöt ja ympäristö

Pitkän historiansa ajan seurakunnan talous on ollut vakaalla pohjalla, mutta viime vuosina talouden liikkumavara pienentynyt. Talouden pohjana ovat luonnollisesti olleet verotulot. Hyrynsalmen seurakunnassa veropohjan muodostavat henkilöverotulot kuten lähialueen muissakin seurakunnissa. Yhteisöveron muutos valtionrahoitukseksi pienensi osaltaan verotulokehitystä. Luonnollisen poistuman ja muuttotappion seurauksena väestö vähenee ja ikääntyy ja vaikuttaa suoraan verotulokehitykseen.

Yleiset talousnäkymät ovat synkistyneet. Talouden kehitys on Suomessa ollut alavireistä vuodesta 2009 alkaen. Kansantalouden tuotanto alkoi kasvaa vuonna 2015 ja oli parhaimmillaan vuoden 2017 alkupuoliskolla vajaassa neljässä prosentissa. Sen jälkeen kasvu on laskenut noin 1,7 prosenttiin. Varovaisuus leimaa siis taloudenhoitoa tulevaisuudessa ja vuoteen 2025 asti on mahdotonta tehdä ennustetta. Metsäomaisuus luo vakautta talouteen. Vuokratontit, palvelumaksut, tilojen käyttömaksut tukevat taloutta tulevaisuudessakin. Yhteishankinnat ja mahdollisuus etäosallistumiseen ovat talouden ekologisia tukikeinoja.

Metsien taloudellinen merkitys on jatkossakin suuri suomalaisella maaseudulla ja metsiin liittyy muitakin arvoja. Metsää on n. 697 hehtaaria, jonka puunmyyntituloilla on mahdollista hoitaa investoinnit ja lainanlyhennykset. Tänä ilmastonmuutoksen ja lajien sukupuuttoaalton aikana korostuvat metsien ekologiset arvot: Seurakuntien tulee toteuttaa kohtuullista metsänhoitoa, jossa huomioidaan ekologiset ja taloudelliset tarpeet. Seurakunnan metsien tila hiilivarastoina sekä arvo hiilinieluinä määritellään vuoden 2020 loppuun mennessä. Metsillä on suomalaisille suuri merkitys virkistysalueina ja hengellisessä mielessä.

Hyrynsalmen kirkko kuuluu valtakunnallisestikin kulttuurihistoriallisesti arvokkaimpien rakennusten joukkoon. Kirkosta kuten muistakin kiinteistöistä, rukoushuoneesta, seurakuntakeskuksesta ja pikkupappilasta sekä niiden ympäristöistä, on pidetty huolta. Se viestittää, että seurakunta on läsnä ja se näkyy monella tavalla. Kirkollinen rakennus kertoo seurakunnan perustehtävästä pelkällä

olemassaolollaan. Kiinteistöt ovat tällä hetkellä aktiivisessa käytössä lukuun ottamatta vanhaa virastotaloa. Vähällä käytöllä olevien tilojen yhteiskäyttöä pyritään lisäämään. Kiinteistöjen kunto-ohjelma on syytä laatia pian ja käydä se läpi vuosittain huomioiden tarpeelliset toimenpiteet. Rakennusten energiatehokkuutta pyritään lisäämään.

Vaikka talous on seurakunnalle tärkeä, talouden ei tule muodostua itseisarvoksi, vaan olennaista on jokaisen ihmisen hyvinvointi ja luomakunnan tasapaino. Siksi Hyrynsalmen seurakunta tavoittelee kirkon ympäristödiplomia vuoteen 2025 mennessä. Vuonna 2015 toimitetun kirkon maaseutulinjauksen Lähiseurakunta kuin myös kirkkohallituksen vuonna 2019 julkaisema kirkon energia- ja ilmastostrategia Hiilineutraali kirkko vuoteen 2030, jonka taustalla on 2008 julkaistu Kirkon ilmasto-ohjelma, niiden periaatteet ovat perustana Hyrynsalmen seurakunnan ympäristövastuulle:

Kiitollisuus – Jumala on olemukseltaan itsensä lahjoittava rakkaus.

Luomakunnan hyvät antimet ovat Luojan lahjoja ja pelastus Kristuksessa on lahja. Tällainen rakkaus herättää ihmisessä kiitollisen halun jakaa rakkautta eteenpäin.

Jumalan valtakunta – Mielenmuutos merkitsee, että ihminen suuntautuu koko olemuksellaan Jumalaan.

Rakkauden ja oikeudenmukaisuuden toteuttaminen merkitsee tilan raivaamista Jumalan valtakunnalle.

Mammonaan suuntautuminen ilmenee välinpitämättömyytenä lähimmäisiä ja luomakuntaa kohtaan.

Jumalan valtakunnan sanoma välittää vahvan toivon siitä, että tulevaisuus on Jumalan käsissä ja se on hyvä.

Luomakunnan pyhyys – Jumala itse on läsnä luomakunnassaan Luojana ja Pyhänä Henkenä.

Ihmisellä on oikeus ottaa maasta elantonsa, mutta tämän tulee tapahtua kohtuullisesti. Luomakunnan pyhyiden kokeminen johtaa siirtymään Raamatun tulkinnoissa pois päin luonnonhallinnan korostuksesta eli painottamaan yhteenkuuluvuutta kaiken luodun kesken ja ihmisen nykyistä nöyrympää paikkaa luonnon kokonaisuudessa.

Henkilöstö

Hyrynsalmen seurakunnan henkilöstö kattoi 1970-luvun alussa 8 virkaa, joista yksi oli sivutoiminen. 1970-luvun puolivälissä väestöä oli enää alle 5000, mutta seurakuntavirkojen määrää lisättiin, mihin vaikutti päiväkerhotyön kehittyminen ja sen vaatima työvoima: Syntyi päiväkerhon lastenohjaajan ja päiväkerhokerhoapulaisen työt. 1980-luvulla jo yli 10 henkilöä sai mahdollisuuden työskennellä Hyrynsalmen seurakunnassa, vaikka jäseniä oli yhä vähemmän, kuitenkin yli 4000: Nuorisonohjaaja tuli uutena virkana mukaan, samoin virastoapulaisen ja siivoojan toimet. 1990-luvulla seurakunnassa vähennettiin siivoojan toimi. 2000-luvulla väkimäärä oli jo reilusti alle 3000 ja nuorisotyönohjaajan virka sekä emännän toimi lakkautettiin, 2010-luvulla emäntävahtimestarin toimi ja seurakuntapastorin virka, joka oli ollut osa-aikainen koko 2010-luvun.

Tällä hetkellä henkilöstö on 1970-luvun alun mitoissa: kirkkoherra, talouspäällikkö, diakoniatyöntekijä, kanttori, lastenohjaaja, toimistosihteeri, seurakuntamestari. Jäseniä on kuitenkin yli 3000 henkeä vähemmän kuin 50 vuotta sitten. Nyt vuosittaisen talous- ja toimintasuunnitelman tekovaiheessa tarkastellaan hyvin huolella kaikkia menoeriä kuten myös henkilöstökuluja. Samoin siinä vaiheessa, kun henkilömuutoksia tulee luonnollisen poistuman tai irtisanomisten kautta.

Ylä-Kainuun seurakuntien kanssa tullaan tekemään yhteistyötä lähes kaikilla työaloilla, mutta erityisesti talous- ja henkilöstöhallinnon sekä kirkkoherranviraston hoidossa. Kuopion keskusrekisteriin liittyminen vuoden 2021 aikana vaikuttaa toimistosihteerin työnkuvaan. Talouspäällikön mahdollinen siirtyminen eläkkeelle avaa mahdollisuuden yhteistyöhön Puolangan seurakunnan, ehkä myös Suomussalmen seurakunnan taloustoimen kanssa. Kirkkoherran, diakoniatyöntekijän ja kanttorin virka säilyvät. Muita virkoja ja tehtäviä tarkastellaan henkilömuutosten ja rakenteellisten muutosten yhteydessä.

KIRKKO KESKELLÄMME

Hyrynsalmen seurakunnan strategia vuoteen 2025

Periaatteista käytäntöön

1. KIRKKO KESKELLÄMME – Hyrynsalmen seurakunnan strategia vuoteen 2025

a. Missio

Hyrynsalmen seurakunnan missio eli perustehtävä on:

Hyrynsalmen seurakunta kohtaa kolmiyhteisen Jumalan ja lähimmäisen, ja huolehtii uskonelämän vahvistumisesta alueellaan kainuulaisesta perinteestä ammentaen.

b. Visio

Hyrynsalmen seurakunta näkee itsensä (visio) vuonna 2025 seuraavalla tavalla:

Hyrynsalmen seurakunta elää kristillistä uskoa todeksi nykyajan hengessä ja haluaa kohdata lähimmäisensä avoimuudella ja kunnioituksella.

Strategiassa määritellään lisäksi seurakunnan arvot sekä käytännön periaatteet, joiden avulla missio ja visio toteutuvat.

c. Arvot

Hyrynsalmen seurakunnan arvot ovat:

-kristillinen perinne nykyajan hengessä

-kohtaaminen

-lähimmäisenrakkaus

-avoimuus

-luottamus ja oikeudenmukaisuus

-kristillinen perinne nykyajan hengessä

*historiallisesti pitkä seurakuntaelämä on kristillisen uskon turvallinen perusta ja uskoon sitova voimavara

*viemme kristillistä perinnettä eteenpäin, uudistamme ja uudistumme ymmärrettävästi

*vastaamme nykyajan hengellisiin tarpeisiin

*olemme osa maailmanlaajaa Kristuksen kirkkoa ja osa sen elämää

-kohtaaminen

*seurakuntamme on avoin, turvallinen ja luotettava kohtaamisen paikka

*jumalanpalveluselämä ja muu toiminta on vuorovaikutuksellista ja kaikki seurakuntalaiset samanarvoisia huomioivaa

*arvostamme sitä, että seurakuntalainen nähdään ja kuullaan ja hänen mielipiteensä otetaan huomioon

*naapuriseurakunnat sekä yhteistyökumppanit lähellä ja kaukana ovat meille tärkeitä

-lähimmäisenrakkaus

*kunnioitamme kaikkia ihmisiä ja koko luomakuntaa

*lapset ja nuoret ovat meille tärkeitä

*armahdamme heitä, joiden mielipiteet ja teot eivät ole oman mielemme mukaisia

*sopuratkaisu ja sitoutuminen auttavat eteenpäin

*uskomme rakastavaan Jumalaan

-avoimuus

*toiminta ja hallinto on läpinäkyvää, tarkastelun kestävä

*asioista keskustellaan ennen päätöksentekoa

*tiedotamme avoimesti työyhteisössä, hallintoelimissä ja seurakunnassa

*puhumme rohkeasti uskosta kolmiyhteiseen Jumalaan

-luottamus ja oikeudenmukaisuus

*käytämme voimavaroja vastuullisesti

*ratkaisemme asiat tasapuolisesti

*seurakuntamme tukee myös heikkoja, köyhiä ja syrjäytyneitä

*seurakuntamme on luotettava yhteisö

d. Strategiset suuntaviivat vuoteen 2025

Sitoudumme Ylä-Kainuun seurakuntien yhteistyöhön kaikilla työaloilla, jotta toiminta monipuolistuisi, järkevöityisi taloudellisesti ja vuorovaikutus rikastuisi

*Järjestämme yhteisiä tapahtumia ja leirejä

*Mahdollistamme sijaisuuksien joustavan hoitamisen

- *Liitymme keskusrekisteriin
- *Hoidamme taloutta yhdessä

Säilytämme ja vahvistamme Hyrynsalmen seurakunnan identiteettiä

- *Annamme aikaamme sosiaalisen median paikallisiin tapahtumiin
- *Olemme näkyvästi esillä suurina juhlapyhinä
- *Järjestämme virvoittavia tempauksia
- *Pidämme yllä seuratoimintaa ja kinkereitä

Toimimme yhdessä seurakuntana

- *Hyrynsalmen kirkko on keskeinen toimintapaikka.
- *Meillä on oma jumalanpalveluselämä, sakramentit ja muut kirkolliset toimitukset.
- *Talkoohenki säilyy omassa seurakunnassamme.
- *Toimimme joka puolella seurakuntaa.

Arvostamme toisiamme:

- *Kannustamme ja koulutamme vapaaehtoisia, jotta ihmiset voivat käyttää Jumalan heille antamia lahjoja omaksi ja yhteiseksi hyväksi.
- *Näemme toisemme Jumalan luomina ja rakastamina ja siksi autamme ihmisiä lähellä ja kaukana.
- *Vahvistumme keskinäisestä rakkaudesta ja yhdessä tekemisestä kotikäynneillä ja seurakunnan tilaisuuksissa.

e. Seuranta

Strategia on jatkuva prosessi. Seuranta toteutuu:

1. Kirkkoherran ja talouspäällikön kanssa käytävissä työntekijöiden kehityskeskusteluissa: talousarvio-toimintasuunnitelma, tilinpäätös-toimintakertomus.
2. Kirkkoneuvostossa ja kirkkovaltuustossa: talousarvio-toimintasuunnitelma, tilinpäätös-toimintakertomus.
3. Strategiatyöryhmässä vähintään kerran vuodessa.
4. Työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhteisissä tapaamisissa.

2. Periaatteista käytäntöön

Työntekijöiden ja luottamushenkilöiden sitoutuminen

Strategiaan tulee sitoutua, jotta se alkaa elää käytännössä. Sitoutuminen tarkoittaa, että seurakunnan työntekijät ja luottamushenkilöt sitoutuvat

strategian noudattamiseen. On tarkoitus, että strategiaa tarkastellaan yhdessä ja tarvittaessa muutetaan sitä.

Hyrynsalmen seurakunnassa sitouttaminen pyrittiin aloittamaan jo strategian aloitusvaiheessa sekä sitä seuranneen työskentelyjakson aikana. Jokaisella työntekijällä ja luottamushenkilöllä oli mahdollisuus vaikuttaa jossakin vaiheessa strategian luomista. Strategia sitoo esimerkiksi tulevia toimintasuunnitelmia ja talousarvioita, myös koulutussuunnitelmia.

Aikataulu strategian toteuttamiseksi

Aika	Kokonaisuus	Toimenpide	Vastuu/Päätökset
k 2020	kirkkokahvit 1/kk	suunnittelu	kirkkoväärtit
k/s 2020	virvoittavia tempauksia	laskiais/vappu tapahtuma	kanttori, lasteno, khra
k 2020	sosiaalisen median tapahtumat	someaktiivisuus	työyhteisö
k 2020	matkailijoiden huomioiminen	tiedottaminen juhla-pyhistä	kn/työyhteisö
k 2020	vapaaehtoisten pyhä	suunnittelu	diak, khra, kanttori
k 2020	kirpputori Iskulla	suunnittelu	diak, vapaaehtoiset
k 2020	3 srk:n yhteinen konsertti	suunnittelu	kanttori/Puolanka/Suomussalmi
k 2020	tapulikahvio	kellotapulin kunnostus	kn/suntio
k 2020	3 srk:n yhteinen rippileiri, varhaisnuorten leirit, perheretket, lastenyö kirkossa	suunnittelu	kn/työyhteisö/Puolanka/Suomussalmi
k 2020	messu luonnossa	suunnittelu	khra, kanttori
k 2020	kirkon näkyvyys ja kirkonkellojen kuul.	puuston harventam.	kn/suntio
s 2020	lähimmäispalvelu-koulutus	suunnittelu	diak, khra, kanttori
s 2020	metsät: hiilinielu/varasto	kartoitus	talousp/kn
s 2020	rakennukset: energiankulutus	selvitys	talousp, suntio/kn
k 2021	taloudenhoito	50 % talouspääll.	kv/Puolanka

k 2021	Puolangan kanssa yhteishankinnat	suunnittelu	talousp
k 2021	ryhmä ihmisenä kasvamisesta	suunnittelu	diak, khra, kanttori
k 2021	identiteetin vahvist.	historiall. kulttuuri-tapahtumat kirkossa	kn/vapaaehtoiset
k 2022	Kuopion keskusrekisteriin	muutokset khra-virastossa	khra/kv
k 2022	etäosallistuminen	suunnittelu, skype	työyhteisö
k 2023	pääsiäis/jouluvaellus	suunnittelu	työyhteisö/vapaaehtoiset
k 2024	tilojen yhteiskäyttö	suunnittelu	kn
2020-25	kirkon käytön lisääminen	lämmöneristys	talousp/kv
k 2025	ympäristödiplomi	suunnittelu	kn/talousp

LIITE 1

*Vahvuudet

- säilynyt kristillinen perinne
- hieno historia
- kunnan ja seurakunnan yhteistyö
- vertaistuen toteutuminen järjestöjen, naapuriseurakuntien ja kuntien kanssa
- taloudellisen yhteistyön antama turva seurakunnan itsenäisyydelle
- tiivis työntekijätiimi, toistensa tunteminen
- keskeisen sijainnin suoma saavutettavuus
- hyvät soittimet

*Heikkoudet

- haavoittuvuus
- sijaisjärjestelyt
- väkimäärän väheneminen
- syrjäinen sijainti
- työntekijöiden vaihtuvuus

-pieni työnantaja

***Mahdollisuudet**

-tuomiokapitulin taloudellinen tuki

-yhteistyö muiden seurakuntien kanssa

-yhteistyö kunnan ja sosiaalitoimen kanssa

-kuntalaisten ja seurakuntalaisten yhteisöllinen toiminta

-kylällä olevat tyhjät tilat

-omien tilojen luomat mahdollisuudet toisten kohtaamiseen

-kulttuurimyönteisyys

-digitalisaatio

***Uhat**

-väestön väheneminen

-yksinäisyys, väestö, joka ei pääse liikkumaan

-kuntaliitokset?

-miten tavoittaa työväestö, aikuisväestö

-arvojen kapeutuminen, puute